

Otázky na štátne záverečné skúšky v bakalárskom študijnom programe Základy kresťanskej filozofie a katolíckej teológie (XD1a-ZKFaKT)

FILOZOFIA

1. Sofisti a Sokrates a antropologický obrat vo filozofii. Sokratova náuka o cnosti a úloha filozofie ako ars moriendi
2. Platón a jeho metafyzika. Náuka o ideách v kontexte jednotlivých filozofických disciplín. Náuka o duši - problematika nesmrteľnosti a problém poznania a poznávania
3. Platón a jeho etická, sociálna a politická filozofia. Antropológia. Sociálne dôsledky a dediči jeho ideí
4. Aristoteles a realizmus - vzťah medzi metafyzikou ako prvou vedou a našim poznaním. Základné pojmy jeho metafyziky a etiky
5. Dialektici versus antidialektici. Spor o univerzálie, čo je to univerzália a jednotlivé školy a ich argumentácia
6. Tomáš Akvinský, teória poznania, metafyzika, náuka o princípe individuácie, teória cnosti, prirodzený zákon
7. Duns Scotus, princíp individuácie, haecceitas, intuitívne a abstraktívne poznanie, voluntarizmus
8. Viliam Ockham - princíp ekonómie, rozdiely v porovnaní s Dunsom Scotom, teória poznania, otázka cnosti
9. Descartesovo metodické pochybovanie ako počiatok správneho poznania, dve cesty k pravde - intuícia a dedukcia, základné tézy racionalizmu
10. J. Locke - povaha poznávacej schopnosti, skúsenostný základ poznania, sociálne a politické názory, požiadavka náboženskej slobody
11. Kritika čistého rozumu (I. Kant) - nová teória pravdy, syntetické sudy a priori, transcendentálna metóda
12. G. Hegel - logika, filozofia prírody a filozofia ducha. Subjektívny, objektívny a absolútny duch
13. Pozitivismus vo Francúzsku a Anglicku. A. Comte: princíp pozitivismu, zákon troch štádií, sústava vied. Benthamov utilitarizmus a Spencerov evolucionizmus (základné idey)
14. Schopenhauer - svet ako vôľa a predstava. F. Nietzsche - korene jeho filozofie, učenie o nadčloveku, kritika kresťanstva, tri premeny človeka
15. Logický pozitivismus a Viedenský kruh: antimetafyzický charakter, princíp verifikácie, empirizmus a induktivismus. Reakcia K. Poppera: odmietnutie indukcie vo vede, falzifikačný model
16. Filozofia existencie: M. Heideger - otázka bytia, existenciálne črty. K. Jaspers - sloboda, komunikácia, historickosť. A. Camus - človek v absurdnom svete
17. Argumenty pre Božie jestvovanie, ich základné delenie a špecifikácia podľa východiska
18. Základné pojmy Boha, ich hlavné odlišnosti a problémy, ktorým čelia (z hľadiska časovosti, poznania budúcnosti)
19. Entitatívne a operatívne Božie vlastnosti, ich základný rozdiel a charakteristika jednotlivých vlastností
20. Problém zla - jeho dve základné formulácie a filozofické riešenia A. Plantingu a J. Hicka

TEOLÓGIA

1. Creatio ex nihilo.
2. Creatio continua.
3. Rozumová neschopnosť poznania trojitosti Boha a čo môže človek poznať z tohto tajomstva.
4. Čo hovorí Sväté písmo o Trojičnej dogme.
5. „Vnútrobožské pochádzanie“ (processio divina); pochádzanie Syna a pochádzanie Ducha Svätého.
6. Človek ako „capax Dei“ - otvorený pre Boha. Človek ako náboženský bytosť - skúsenosť človeka ktorá vychádza z jeho prirodzenosti (biologická, intelektuálna, transcendentná). Možnosť prirodzeného poznania Boha a nevyhnutnosť Zjavenia.
7. Božie Zjavenie. Charakteristické vlastnosti Zjavenia a viery /ako odpovede človeka/. Obsah a význam Zjavenia - dôvod a cieľ. Typy Zjavenia -, prirodzené (všeobecné) - nadprirodzené (zvláštne). Vrchol Zjavenia v dejinách spásy - Ježiš Kristus ako Prostredník a Plnosť Zjavenia.
8. Viera - pojem viery, cnosť a akt viery, formálny a materiálny predmet viery, viera a poznanie, vlastnosti viery: nadprirodzenosť, istota, sloboda a tajomstvo, viera a spása
9. K historickému Ježišovi skrze Evanjeliá. Tri základné smery (quests) hľadania historického Ježiša. Ježiš zjavuje svoje tajomstvo - pôvod a poslanie.
10. Kristologické mená ktoré odhaľujú tajomstvo jeho osoby a poslania: Mesiáš, Syn Otca, Syn Človeka
11. Smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša. Nádej nesmrteľnosti v Starom zákone. Zmŕtvychvstalý Ježiš sa zjavuje - prázdny hrob a kristofánie. Ježišovo zmŕtvychvstanie v skúsenosti apoštolov - Evanjeliá a sv. Pavol. Zmŕtvychvstanie - rôzne odpovede dejín, racionalistické hypotézy
12. Čo sú to tzv. „Loca theologica“ a ako je predstavená tradícia v náuke Magistéria (Tridentský koncil a Druhý vatikánsky koncil - porovnajte a ukážte rozdiel)
13. Riadne pápežské učenie. Jeho podstata, obsah a dosah. Slávnostné pápežské učenie, podmienky a dôsledky pápežského učenia. Predmet a okruh neomylného cirkevného učenia
14. Biblia v živote Cirkvi po 2VK, jej tradičný výklad a kritické skúmanie.
15. Biblické kánony a inšpirácia Svätého písma, jednota SZ a NZ v dokumentoch Magistéria Cirkvi.
16. Vznik biblických spisov v dejinách, ich odovzdávanie a podoba, v akej sa zachovali dodnes (rukopisy a preklady).
17. Biblické dejiny a dejepisné knihy v kontexte dejín starovekého Blízkeho východu.
18. Historické, kultúrne a náboženské pozadie Nového zákona.
19. Druhy exegetických metód analýzy textu, ich postupy a limity.
20. Dejiny textu Nového zákona (rukopisy, textové typy a preklady).